

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДНІПРОВСЬКИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ РАДІОЕЛЕКТРОНІКИ

ЗАТВЕРДЖЕНО

Педагогічною радою ДФКР

Протокол № 2 від 09.12.2021

Голова Педагогічної ради

Василь ТІХОНОВ

ПОЛОЖЕННЯ
ПРО ДИСТАНЦІЙНУ ФОРМУ НАВЧАННЯ
У ДНІПРОВСЬКОМУ ФАХОВОМУ КОЛЕДЖІ РАДІОЕЛЕКТРОНІКИ

Введено в дію

Наказом № 6 від 05.01.2022

1 ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1 Положення розроблено на підставі Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про фахову передвищу освіту», відповідно до наказу МОН України від 25.04.2013 № 466 «Про затвердження Положення про дистанційне навчання» (зі змінами, внесеними згідно з наказом МОН України від 14.07.2015 «Про затвердження Змін до Положення про дистанційне навчання») та визначає основні засади організації та запровадження дистанційного навчання у Дніпровському фаховому коледжі радіоелектроніки (далі – Коледж).

1.2 Під дистанційним навчанням розуміється індивідуалізований процес набуття знань, умінь, навичок і способів пізнавальної діяльності людини, який відбувається в основному за опосередкованої взаємодії віддалених один від одного учасників освітнього процесу у спеціалізованому середовищі, яке функціонує на базі сучасних психолого-педагогічних та інформаційно-комунікаційних технологій.

1.3 Це Положення є нормативним документом, який регламентує організацію процесу дистанційного навчання, розроблено для всіх учасників освітнього процесу у Коледжі, що використовують технології дистанційного навчання.

1.4 Метою дистанційного навчання є надання освітніх послуг шляхом застосування у навчанні сучасних інформаційно-комунікаційних технологій за освітньо-кваліфікаційними рівнями відповідно до державних стандартів освіти; за програмами підготовки громадян до вступу у заклади освіти та підвищення кваліфікації працівників.

1.5 Завданням дистанційного навчання є забезпечення громадянам можливості реалізації конституційного права на здобуття освіти та професійної кваліфікації, підвищення кваліфікації незалежно від статі, раси, національності, соціального і майнового стану, роду та характеру занять, світоглядних переконань, належності до партій, ставлення до релігії, віросповідання, стану здоров'я, місця проживання відповідно до їх здібностей.

1.6 У цьому Положенні терміни і поняття вживаються у таких значеннях:

асинхронний режим - взаємодія між суб'єктами дистанційного навчання, під час якої учасники взаємодіють між собою із затримкою у часі, застосовуючи при цьому електронну пошту, форум, соціальні мережі тощо;

веб-ресурси навчальних дисциплін (програм), у тому числі дистанційні курси, - систематизоване зібрання інформації та засобів навчально-

методичного характеру, необхідних для засвоєння навчальних дисциплін (програм), яке доступне через Інтернет (локальну мережу) за допомогою веб-браузера та/або інших доступних користувачеві програмних засобів;

веб-середовище дистанційного навчання - системно організована сукупність веб-ресурсів навчальних дисциплін (програм), програмного забезпечення управління веб-ресурсами, засобів взаємодії суб'єктів дистанційного навчання та управління дистанційним навчанням;

дистанційна форма навчання - форма організації освітнього процесу у коледжі, яка забезпечує реалізацію дистанційного навчання та передбачає можливість отримання випускниками документів державного зразка про відповідний освітній або освітньо-кваліфікаційний рівень;

інформаційно-комунікаційні технології дистанційного навчання - технології створення, накопичення, зберігання та доступу до веб-ресурсів (електронних ресурсів) навчальних дисциплін (програм), а також забезпечення організації і супроводу освітнього процесу за допомогою спеціалізованого програмного забезпечення та засобів інформаційно-комунікаційного зв'язку, у тому числі Інтернету;

психолого-педагогічні технології дистанційного навчання - система засобів, прийомів, кроків, послідовне здійснення яких забезпечує виконання завдань навчання, виховання і розвитку особистості;

синхронний режим - взаємодія між суб'єктами дистанційного навчання, під час якої всі учасники одночасно перебувають у веб-середовищі дистанційного навчання (чат, аудіо-, відеоконференції, соціальні мережі тощо);

система управління веб-ресурсами навчальних дисциплін (програм) - програмне забезпечення для створення, збереження, накопичення та передачі веб-ресурсів, а також для забезпечення авторизованого доступу суб'єктів дистанційного навчання до цих веб-ресурсів;

система управління дистанційним навчанням - програмне забезпечення, призначене для організації навчального процесу та контролю за навчанням через Інтернет та/або локальну мережу;

суб'єкти дистанційного навчання - особи, які навчаються (учень, вихованець, здобувач освіти, слухач), та особи, які забезпечують навчальний процес за дистанційною формою навчання (педагогічні та науково-педагогічні працівники, методисти тощо);

технології дистанційного навчання - комплекс освітніх технологій, включаючи психолого-педагогічні та інформаційно-комунікаційні, що надають можливість реалізувати процес дистанційного навчання у навчальних закладах та наукових установах.

II Реалізація дистанційного навчання

2.1 Дистанційне навчання реалізовується шляхом:

застосування дистанційної форми як окремої форми навчання;
використання технологій дистанційного навчання для забезпечення навчання в різних формах.

2.2 Дистанційна форма навчання у коледжі запроваджується відповідно до рішення педагогічної ради.

2.3 Підготовка фахівців за дистанційною формою навчання здійснюються у коледжі за ліцензованими, акредитованими спеціальностями.

Дистанційне навчання організовується відповідно до робочих навчальних планів коледжу, що затверджуються наказом директора за погодженням з педагогічною радою коледжу.

2.4 Дистанційне навчання організовується для здобувача освіти, які:

з будь-яких причин (стан здоров'я, проживання за межею пішохідної доступності до коледжу, надзвичайні ситуації природного або техногенного характеру, воєнний конфлікт, проживання (перебування) за кордоном (для громадян України), на тимчасово окупованій території України або у населених пунктах, на території яких органи державної влади тимчасово не здійснюють або здійснюють не в повному обсязі свої повноваження, тощо) не можуть відвідувати навчальні заняття у коледжі;

Зарахування (переведення) на дистанційну форму навчання здійснюється за письмовою заявою повнолітньої особи та/або батьків (одного із батьків) або законного представника неповнолітньої особи. Рішення щодо навчання за дистанційною формою приймається педагогічною радою та оформлюється наказом директора коледжу.

2.5 Строк навчання здобувача освіти за дистанційною формою встановлюється Коледжем і має бути не меншим, ніж за денною формою за відповідними освітньо-кваліфікаційними рівнями та спеціальностями.

2.6 Веб-ресурси, що використовуються у коледжі для забезпечення освітнього процесу за дистанційною формою навчання, мають проходити процедуру перевірки, яка здійснюється закладом освіти. Вимоги до веб-ресурсу та порядок проведення перевірки визначаються окремими методичними рекомендаціями або іншими нормативними документами, які розробляються коледжем, схвалюються педагогічною радою та затверджуються директором.

2.7 Для впровадження навчання за дистанційною формою коледж може створювати розгалужену структуру із центру дистанційного навчання на базі методичного кабінету. Також активну участь в цьому процесі беруть

існуючі підрозділи: бібліотека, навчально-методична лабораторія, циклові комісії.

2.8 Технології дистанційного навчання під час організації та забезпечення денної форми навчання можуть використовуватись у коледжі за наявності відповідного кадрового та системотехнічного забезпечення.

2.9 Рішення щодо використання технологій дистанційного навчання в освітньому процесі приймається педагогічною радою коледжу.

III Особливості організації освітнього процесу за дистанційною формою навчання

3.1 Освітній процес за дистанційною формою навчання здійснюється у таких формах: навчальні заняття, самостійна робота, практична підготовка, контрольні заходи.

3.2 Основними видами навчальних занять за дистанційною формою навчання є: лекція, семінар, конференція, практичні та лабораторні заняття при умові проведення без лабораторного обладнання, консультації та інші.

3.3 Лекція, консультація, семінар, проводяться зі здобувачем освіти дистанційно у синхронному або асинхронному режимі відповідно до навчального плану.

3.4 Отримання навчальних матеріалів, спілкування між суб'єктами дистанційного навчання під час навчальних занять, що проводяться дистанційно, забезпечується передачею відео-, аудіо-, графічної та текстової інформації у синхронному або асинхронному режимі.

3.5 Практичне заняття, яке передбачає виконання практичних (контрольних) робіт, відбувається дистанційно в асинхронному режимі. Окремі практичні завдання можуть виконуватись у синхронному режимі, що визначається робочою програмою навчальної дисципліни.

3.6 Лабораторне заняття проводиться очно у спеціально обладнаних навчальних лабораторіях або дистанційно з використанням відповідних віртуальних тренажерів і лабораторій.

3.7 До інших видів навчальних занять при здійсненні освітнього процесу можуть відноситись ділові ігри, виконання проектів у групах тощо. Ці види навчальних занять можуть проводитись очно або дистанційно у синхронному або асинхронному режимі, що визначається робочою програмою навчальної дисципліни.

3.8 Практична підготовка здобувачів освіти, які навчаються за дистанційною формою навчання, проводиться за окремо затвердженою навчальним закладом програмою.

3.9 Контрольні заходи з навчальної дисципліни (предмета) при здійсненні підготовки фахівців за дистанційною формою навчання у коледжі

включають проміжний (тематичний, модульний), підсумковий та інші визначені закладом освіти контролі знань, умінь та навичок, набутих здобувачем освіти, слухачем у процесі навчання.

Усі контрольні заходи у коледжі можуть здійснюватися відповідно до рішення закладу освіти дистанційно з використанням можливостей інформаційно-комунікаційних технологій, зокрема відеоконференц-зв'язку за умови забезпечення аутентифікації того, хто навчається, або очно.

3.10 Державна підсумкова атестація здобувачів освіти здійснюється відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України від 07 грудня 2018 року № 1369, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 02 лютого 2019 року за № 8/32979.

IV Особливості організації освітнього процесу з використанням технологій дистанційного навчання

4.1 У коледжі використання технологій дистанційного навчання зорієнтоване насамперед на такі категорії здобувачів освіти:

- особи з особливими потребами;
- особи, які проживають у географічно віддалених і важкодоступних до коледжу населених пунктах;
- особи, які за сімейними обставинами не можуть систематично відвідувати коледж;
- особи, які готуються до вступу в коледж;
- громадяни України, які тимчасово проживають за кордоном.

4.2 Технології дистанційного навчання можуть використовуватись при проведенні занять через мережу Інтернет під час карантину; навчанні здобувачів освіти під час хвороби; участі у дистанційних олімпіадах, конкурсах; отриманні консультацій тощо.

4.3 Перелік дисциплін чи тем навчальних програм, видів навчальних занять, які здійснюються за технологіями дистанційного навчання, визначаються коледжем.

4.5 Професійно-практична підготовка здійснюється за дистанційною формою та/або очно у вигляді виробничого навчання, виробничої, переддипломної практики і проводиться у навчально-виробничих майстернях, у навчально-виробничих підрозділах, на робочих місцях на виробництві та в сфері послуг або із використанням технологій дистанційного навчання за наявності відповідних веб-ресурсів і можливостей доступу до них.

4.6 Навчання осіб із особливими потребами (у тому числі з порушеннями зору, слуху, опорно-рухового апарату, психічними розладами) передбачає залучення додаткових технологій дистанційного навчання при

здійсненні всіх видів підготовки, включаючи професійно-практичну, з урахуванням особливостей розвитку здобувачів освіти.

4.7 У коледжі при організації освітнього процесу за будь-якою формою навчання технології дистанційного навчання можуть використовуватись для методичного та дидактичного забезпечення самостійної роботи, контрольних заходів, а також при проведенні навчальних занять.

4.8 Освітній процес за дистанційною формою навчання в коледжі здійснюється за допомогою комунікаційних технологій в різних формах, а саме: платформи Google Classroom, сервісів відеоінструментів Zoom та Skype, електронного поштового зв'язку, соціальних мереж та месенджерів.

4.9 Сервіс Google Classroom – система управління навчанням (СУН), на базі Google Apps, що дозволяє використання викладачами і здобувач освіти інтегрованих інструментів пакету Google Apps, існуючи при цьому у вигляді окремої системи управління навчанням. СУН Google Classroom розширює ресурси для більш якісного забезпечення освітнього процесу: створення завдань, які інтегровані з Google Drive; спільна робота над завданнями, яка забезпечує двосторонній зв'язок між здобувач освіти та викладачем; спілкування в режимі реального часу; оцінювання виконаних завдань.

4.10 Дистанційні технології навчання, що застосовуються у коледжі, забезпечують поточну координацію робіт щодо розвитку дистанційної форми навчання, зокрема дозволяють створювати єдиний освітній простір; поєднують традиційне та комп'ютерне навчання; створюють систему гібридної освіти; здійснюють постійний професійний розвиток викладача з метою продукування ним інформаційних технологій для навчання; змінюють діяльність викладача на розробку нових засобів для підвищення його творчої активності, збільшення рівня технологічної та методичної підготовки.

4.11 Здобувачам освіти забезпечено онлайн доступ до електронної бібліотеки коледжу <http://library.kre.dp.ua/Books/> та до електронного ресурсу навчально-методичних матеріалів викладачів коледжу <http://library.kre.dp.ua/Books/HMM>.

4.12 Загальне керування системою дистанційного навчання в коледжі здійснюють директор та заступники директора відповідно до функціональних повноважень, забезпечуючи: проведення заходів для здійснення дистанційного навчання за всіма видами освітньої діяльності, контроль якості та мотивацію учасників впровадження дистанційного навчання у коледжі.

4.13 Оперативне керування дистанційним навчанням здійснюють заступники директора з навчально-виховної та навчально-виробничої роботи, до функціональних обов'язків яких входить впровадження та розвиток технологій дистанційного навчання, забезпечення методичної,

системотехнічної та матеріально-технічної підтримки дистанційного навчання у коледжі.

V Забезпечення дистанційного навчання

5.1 Системотехнічне забезпечення дистанційного навчання включає:

апаратні засоби (персональні комп'ютери, мережеве обладнання, джерела безперебійного живлення, сервери, обладнання для відеоконференц-зв'язку тощо), що забезпечують розроблення і використання веб-ресурсів навчального призначення, управління освітнім процесом та необхідні види навчальної взаємодії між суб'єктами дистанційного навчання у синхронному і асинхронному режимах;

інформаційно-комунікаційне забезпечення із пропускнуою здатністю каналів, що надає всім суб'єктам дистанційного навчання коледжу цілодобовий доступ до веб-ресурсів і веб-сервісів для реалізації освітнього процесу у синхронному та асинхронному режимах;

програмне забезпечення загального та спеціального призначення (у тому числі для осіб з особливими потребами), яке має бути ліцензійним або побудованим на програмних продуктах з відкритими кодами;

веб-ресурси навчальних дисциплін (програм), що необхідні для забезпечення дистанційного навчання.

5.2 Методичне забезпечення дистанційного навчання включає:

методичні (теоретичні та практичні) рекомендації щодо розроблення та використання педагогічно-психологічних та інформаційно-комунікаційних технологій дистанційного навчання;

критерії, засоби і системи контролю якості дистанційного навчання;

змістовне, дидактичне та методичне наповнення веб-ресурсів (дистанційних курсів) навчального плану/навчальної програми підготовки.

Веб-ресурси навчальних дисциплін (програм), що необхідні для забезпечення дистанційного навчання, можуть містити:

методичні рекомендації щодо їх використання, послідовності виконання завдань, особливостей контролю тощо;

документи планування освітнього процесу (навчальні програми, навчально-тематичні плани, розклади занять);

відео- та аудіозаписи лекцій, семінарів тощо;

мультимедійні лекційні матеріали;

термінологічні словники;

практичні завдання із методичними рекомендаціями щодо їх виконання;

віртуальні лабораторні роботи із методичними рекомендаціями щодо їх виконання;

віртуальні тренажери із методичними рекомендаціями щодо їх використання;

пакети тестових завдань для проведення контрольних заходів, тестування із автоматизованою перевіркою результатів, тестування із перевіркою викладачем;

ділові ігри із методичними рекомендаціями щодо їх використання;

електронні бібліотеки чи посилання на них;

бібліографії;

дистанційний курс, що об'єднує зазначені вище веб-ресурси навчальної дисципліни (програми) єдиним педагогічним сценарієм;

інші ресурси навчального призначення.

Відповідальність за змістовне, дидактичне та методичне наповнення веб-ресурсів (дистанційних курсів) навчального плану/навчальної програми підготовки покладено на викладачів згідно навчального навантаження, затвердженого у тарифікаційних списках. Контроль стану методичного забезпечення дистанційних курсів навчальних дисциплін (програм) виконують голови циклових комісій.

Перелік веб-ресурсів навчальних дисциплін (програм), необхідних для забезпечення дистанційного навчання, визначається коледжем залежно від профілю навчальної дисципліни.

Для забезпечення дистанційного навчання здобувач освіти, слухачів підготовчих курсів коледж може створювати власні веб-ресурси або використовувати інші веб-ресурси, що підлягають перевірці у закладі освіти.

5.3 Педагогічні працівники та методисти коледжу, в яких організована дистанційна форма навчання, повинні підвищувати свою кваліфікацію щодо організації та володіння технологіями дистанційного навчання.

Кваліфікація працівників, які підвищували свою кваліфікацію, має бути підтверджена документом про підвищення кваліфікації за тематикою дистанційного навчання.

